

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

תיק 1006595/8

ב"ה

בבית הדין הרבני האזורי תל אביב יפו

לפני כבוד הדיינים:

הרב צבי בן יעקב – אב"ד, הרב יצחק הדאיה, הרב משה בצרי

המבקש: פלוני

נגד

(ע"י ב"כ טו"ר נסים אברג'ל)

פלונית: המשיבה:

הנדון: צווי הגבלה

החלטה

הצדדים נישאו זל"ז כדמו"י ביום ב' בסיון התש"ע. לצדדים אין ילדים משותפים ואין רכוש משותף, והם חיים בפירוד מוחלט זה כשלוש שנים (החל מערב פסח התשע"ד).

ביום י"ב בחשון תשע"ה (05/11/2014) תבע הבעל גירושין. הדיונים בענינם של הצדדים התנהלו בתחילה בפני הרכב בית הדין בראשות הגר"א עמרני שליט"א (להלן: הרכב קמא).

ביום י"ח בשבט תשע"ו (28/01/2016) נתן הרכב קמא פסק דין, ולפיו מקבלים את תביעת הבעל לגירושין, ועל הצדדים להפרד זמ"ז.

בפסק הדין מביא בית הדין בהרחבה מדברי הצדדים שנטענו בפני בית הדין, וכפי שנטען בדיון שהתקיים ביום י' באדר ב' תשע"ה (01/03/2015). המעיין בפסק הדין יראה כי מותב קמא עשה מאמצים מיוחדים בעניין הצדדים, כולל ניסיונות להביא את הצדדים לשלום, אולם בלא הצלחה.

כאמור, החלטת בית הדין מיום י"ח בשבט תשע"ו (28/01/2016), מפרטת בהרחבה את טענות הבעל מדוע אינו מוכן לשלום עם האשה, ובכללם מפרט את יחס האשה ומשפחתה כלפיו, וכן את תשובת האשה, ובכללן טענות האשה כנגד הבעל, על אי-יכולתו לקיים יחסי אישות כראוי, ועל אלימות.

כנגד החלטת מותב קמא, ערערה האשה לבית הדין הרבני הגדול. בהחלטת בית הדין הרבני הגדול מיום כ"ב בסיון תשע"ו (28/06/2016) (בראשות הרה"ר הגר"ד לאו שליט"א) הובאו דברי הצדדים ונכונות הבעל לנסות שלום-בית, ומכאן מגיע בית הדין הגדול למסקנה:

"בית הדין סבור שלמרות הקשיים שהתעוררו בחי הנישואין, אכן "שערי תשובה לא ננעלו", ולפני החלטה סופית הם חייבים לפנות ליעוץ נישואין ראשוני ביחד ללא תנאים מוקדמים (דבר שלא עשו אותו עד עתה!), אצל מטפל שאינם מכירים ולא הביע דעתו בנושא. אם יוכשרו הלבבות להמשיך בכך, ינסחו ביחד תנאים מוסכמים לשלום-בית שיכללו גם הסכם מומן... אם היעוץ לא יצליח, יוחזר התיק לבית הדין האזורי להמשך הטיפול."

בהחלטה נוספת, מיום ח' באלול תשע"ו (11/09/2016), החליט בית הדין הרבני הגדול (בראשות הרה"ר הגר"ד לאו שליט"א), וז"ל:

"בדיון שבפנינו בית הדין ניסה והשקיע שעות ארוכות בניסיון להביא את הצדדים לשלום-בית, ולפחות ללכת ליעוץ משפחתי.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בטרם יבשה ההחלטה של בית הדין הממליצה על ניסיון לטיפול, הודיע הבעל על סרובו ללכת לטיפול, ודחה בשתי ידיו את האפשרות לחזור לשלום-בית.

לצדדים אין ילדים משותפים, והאשה מתלוננת כלפי בעלה בבעיות שבינו ובינה, אלימות וכד', כאשר הבעל גם הוא מתלונן על יחסה של האשה כלפיו וכו'.

בית דיננו לא נוהג לחלוק על העובדות כפי שנקבעו בבית דין קמא, ובפרט שהצדדים כבר בנפרד מעל 18 חודש, זמן שע"פ ר"ח פלאגי יש אף לכפות על הגט.

אשר על כן בית הדין דוחה את הערעור, ועמדת בית הדין האזורי הממליצה לצדדים להתגרש, בעינה עומדת.

ובית דיננו פונה לאשה לטובתה היא להקדים ולהתגרש בתפילה ותקוה שתזכה להקים בית חדש במהרה, ואף לזכות לפרי בטן.

משמעות החלטות בית הדין הרבני הגדול, כי פסק דין של בית הדין הרבני האזורי, שריר וקיים.

יתרה מכך, בית הדין הגדול הוסיף וקבע כי לאור הפרוד הממושך "יש אף לכוף על הגט", והרכב דנן, כיהודה ועוד לקרא, מצטרף לפס"ד זה וקובע כי יש לחייב את האשה בגירושין, להטיל עליה את המגבלות הקבועות בחוק, וזאת כדי לאכוף עליה את קבלת הגט.

הרכב דנן קיים שני דיונים: ביום י"ח בטבת תשע"ז (16/01/2017), וביום ז' באדר ב' תשע"ז (05/03/2017). לאחר הדיון הראשון, ניתנה החלטה ובה נאמר:

בית הדין זימן את שני הצדדים לקדם דיון. מטרת הקדם הדיון לבחון, בטרם אכיפה, אם ניתן למצוא מכנה משותף והסכמות. כמו כן בית הדין רצה להתרשם, אם אכן קיים סיכוי לשלום-בית בר קיימא, לאור החומר שבתיק. לשם כך רצה בית הדין לשמוע במושב תלתא את שני הצדדים בנפרד. יוער כי הן מותב קמא והן בית הדין הגדול השקיעו שעות בנסיונות להביא את הצדדים לשלום, אך הדבר לא צלח.

בית הדין שמע את שני הצדדים (כאמור – בנפרד), ניסה לדבר על ליבה של האשה, כי משיכת הזמן, מהוה בסופו של דבר פגיעה בה, וכפי שגם רמז בית הדין הרבני הגדול בסיפא של החלטתו. בית הדין התרשם כי האשה מעוניינת בשלום-בית, אולם אינה רגישה דיה לעובדה כי שלום-בית לא כופים. שלום-בית מצריך שיתוף פעולה ורצון של שני הצדדים. משאין לאחד הצדדים כל רצון לשלום-בית והוא מתנגד להליך, אין סיכוי ולו קלוש, שיכון שלום בין הצדדים.

האשה מצפה שבית הדין יסתור את החלטת מותב קמא ושל בית הדין הרבני הגדול, ויכפה על הבעל שלום-בית, באמצעות מתן החלטות וכו'. אנו סבורים שחוסר רגישות לרצונות הבעל, מהוה אחד מאבני הנגף לשלום, והוא עולה בקנה אחד עם הנכתב בפס"ד של מותב קמא. הבקשה של האשה שנאמרה לבית הדין לכוף על הבעל שלום-בית ויעוץ באמצעות החלטה, ממחישה את חוסר ההבנה כי שלום-בית לא כופים, וכי במציאות זו אין כל סיכוי שיכון שלום-בית בר קיימא בין הצדדים. זלזול ברגשותיו של הבעל, התעלמות וחוסר התחשבות, אינם משאירים כל פתח לאפשרות, ולו גם תאורטית והיפותטית, לשלום-בית.

צר לנו מאד על האשה, שנכנסה למבוך משפטי, ואינה מוכנה לצאת ממנו, כשהיא מקדישה את זמנה היקר למלחמה משפטית חסרת תוחלת ותכלית. אינה מוכנה לקבל את המציאות שבה הבעל אינו חפץ בה, ובחוסר מכובדות היא אוחזת בו ואינה מרפה. המשך החיים בתוך בועה דמיונית ולא מציאותית, פוגעת בראש ובראשונה באשה, אך גם בתובע, אברך ירא שמים, שעיוגו קשה.

הבהרנו לאשה כי השעון הביולוגי מתקתק במהירות, ויום שעובר אינו חוזר. אין ספק שתוכל לפתוח חיים חדשים, להקים משפחה עם בעל שחפץ בה, ולא

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

להמשיך במלחמת הקודש להכניע את הבעל ולכופו להתנהל ע"פ רצונותיה. (ראה בעניין זה סיפא של החלטת בית הדין הרבני הגדול מיום ח' באלול תשע"ו (11/09/2016)).

כאמור, בית הדין שמע בנפרד גם את הבעל. בית הדין התרשם כי הבעל אינו מוכן בשום פנים ואופן לחזור לשלום-בית, ויהי מה. הוא חזר על דברים שכבר נכתבו במסגרת החלטת מותב קמא, על הסבל שהיה מנת חלקו בחיי הזוגיות, הן מהאשה והן ממשפחתה.

לאור הדברים, לא מצאנו כל מכנה משותף, ולו הצר והקצר ביותר. ומכאן שאין בידינו אלא להמשיך בהליך של ביצוע פסקי הדין של מותב קמא ושל בית הדין הרבני הגדול.

נקבע מועד לדיון בצוי הגבלה. ב"כ האשה והאשה עשו כל שלאל ידם כדי לא לקיים את הדיון (ראה בקשות ב"כ האשה, והחלטות בית הדין הדוחות את בקשות הדחייה ועיכוב הביצוע, כמו כן החלטת בית הדין הרבני הגדול בעניין), משלא עלה בידם לבטל את הדיון, באמצעות הבקשות הבהולות שהוגשו לבית דין דנן ולבית הדין הרבני הגדול, ניסו להעלות את נושא הדיון לפסים אחרים, שכביכול מתקיים איזה ניסיון להליך לשלום-בית בין הצדדים. במשך כשעתיים ניסו האשה וב"כ לשכנע את בית הדין, שהנה שלום-בית ממש בהישג יד, תוך התעלמות מוחלטת מדברי הבעל על נחישותו לסיים את חיי הסבל – חיי הנישואין.

משסירב ב"כ האשה להעלות טענות בעניין צו הגבלה, בטענה כי "הדבר יפגע בסיכויי שלום-בית בין הצדדים", נאלץ בית הדין לקטוע את הדיון ולקבוע כי ב"כ האשה יוכל להשלים את טיעונו המשפטיים בעניין צווי ההגבלה תוך 14 יום ממועד הדיון. (ואכן בתום המועד, התקבלו סיכומים וטענות ב"כ האשה).

בדיון זה יכולנו להיווכח בראיה בלתי אמצעית, ביחסה של האשה לבעל, ומנגד – יחס הבעל לאשה. בית הדין התרשם כי לאשה אין יחס מינימאלי של כבוד כלפי הבעל, מבטי הזלזול שהופנו אליה בשעה שעמד ודיבר, בפרט כשדיבר מכאב ליבו, ביטאו יותר מכל את יחסה של האשה לבעל, ואת הסיכוי לשלום בין הצדדים. (כמו כן דברים שהושמעו שלא בנוכחות הבעל ושלא לפרוטוקול, בדבר מצבו הנפשי של הבעל, והבעיות הנפשיות הקיימות במשפחת הבעל). לא ברור איך ניתן לאחוז ביד אחת במכתבים על מחשבות אוכדניות של הבעל, וביד האחרת לטעון לשלום-בית. ביד אחת לטעון על אי יכולתו לקיים מצות עונה, וביד האחרת לבקש שלום-בית. (יוער כי בקדם דיון שמע בית הדין את הצדדים בנפרד, כך שלא יכולנו להתרשם כאמור, אולם במהלך הדיון בעניין צווי ההגבלה, כשהטענות נשמעו בנוכחות הצדדים עצמם, ניתן היה להתרשם כנ"ל).

הבעל חזר והביע בטונים גבוהים וצורמים, במילים כואבות, את יחסו לאשה ולמשפחתה, ואת הסבל שהיה מנת חלקו בתקופה בה חיו יחדיו, דברים שכבר נאמרו בפני מותב קמא, כפי שמופיע בפרוטוקול הדיון בהרכב קמא ובפס"ד הרכב קמא, כאמור לעיל.

סמכות בית הדין לדון במתן הסנקציות

בהחלטה מיום כ"א בטבת תשע"ז (19/01/2017), קבע בית הדין את סמכותו לדון בהטלת הסנקציות. עוד מבלי להיכנס לגופן של טענות ב"כ האשה, הרי משקבע בית הדין את סמכותו, וערעור על הסמכות הוגש לאחר שכבר עברו ימי הערעור, כמפורש בהחלטת בית הדין מיום ל' בשבט תשע"ז (26/02/2017), הרי שמעיקר הדין אין מקום כלל להיכנס לעצם השאלה והטענות.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

זאת ועוד, התיק הועבר להרכב דנן עוד ביום כ"ב בכסלו תשע"ז (22/12/2016) ע"י כבוד הראב"ד, ונקבע דיון בעניין היתר הנישואין, וב"כ האשה לא העלה כל הסתייגות, אף לא בקדם דיון, על סמכות הרכב דנן.

כאמור כל זאת מבלי להיכנס לעצם התשובה הברורה, כי הסמכות נתונה להרכב דנן להטיל על האשה סנקציות, אף אם היה ב"כ האשה מערער מיד על סמכות הרכב דנן. על כן למעלה מן הצורך יאמר כי הסמכות נתונה להרכב דנן בהתאם לתקנות הדיון בבתי הדין הרבניים.

תקנה ע"א לתקנות הדיון בבתי הדין בישראל, קבעו כי עם הסתלקות הרכב מטיפול בתיק, נכנס ההרכב שנקבע בהתאם לדיון והתקנות, בנעליו של הראשון, ויכול בית הדין להמשיך את הטפול בתיק מאותו מקום בו נפסק, כולל חומר הטענות והראיות, ויכול להתחיל לשמוע טענות, כולן או חלקן, הכל בהתאם לשיקול דעתו. וכך נאמר בתקנה ע"א לתקנות הדיון:

"הועבר משפט, אחרי שהחל הדיון בו, מהרכב בית דין אחד להרכב בית דין אחר, או שבא שינוי בהרכב בית הדין – יחליט בית הדין בהרכב החדש, לאחר שמיעת דברי הצדדים בע"פ או בכתב, לפי החלטת בית הדין, אם להמשיך את הדיון מאותו השלב שבו נפסק הדיון בהרכב הקודם, או להתחיל את המשפט מהתחלתו, או מאחד השלבים הקודמים."

העיר בית הדין בהחלטתו מיום כ"א בטבת תשע"ז (19/01/2017), שאין לבית הדין סמכות ערעור על החלטות שניתנו בהרכב קמא, ובית הדין אינו יכול לבטלן. אולם בוודאי בית הדין בהרכבו הנוכחי, משהונח העניין לפתחו, עיין בחומר שבתיק, והסכים עם הקביעות וההחלטות שניתנו בו, הן ע"י בית הדין הרבני האזורי, והן ע"י בית הדין הרבני הגדול, ומכאן ואילך עלינו להשלים את המלאכה.

תקנות הדיון קובעות במפורש מה הדין וכיצד ננהג במקרה והסתלק הרכב מדיון בתיק. משכך כל טעוני ב"כ האשה, אין להם מקום וסמך. בית הדין פועל בהתאם לתקנה ע"א לתקנות הדיון, ולמעלה מן הצורך, אף נכנס לגופן של טענות, שעלו ומוחזרו חזור והלוך, הלוך וחזור, וחזור חלילה, על רצונה של האשה בשלום-בית, מידת הסיכוי לכך וכו', ועל ההוראות שקיבלה שלא להתגרש מהבעל, מבלי משים לב לרגשותיו ולרצונותיו של הבעל, משל היה חפץ דומם בדרך חייה.

במהלך שני הדיונים שהתקיימו בפני הרכב דנן, הן בקדם דיון והן בדיון על צוי ההגבלה, האשה העלתה בהרחבה את טענותיה לשלום-בית (בקדם דיון – שלא בנוכחות הבעל), בעוד הבעל מסביר בהרחבה את ההשפלות והבזיונות שהיו מנת חלקו בתקופה בה חיו יחדיו. כך שגם הרכב דנן הגיע למסקנה שעל הצדדים להתגרש, ובמידה והאשה תסרב לקבל גיטה, יש אף לכופה לקבל את הגט, וזאת בהתאם ובתואם למסקנה אליה הגיע בית הדין הרבני הגדול.

טענת מאיס עלי מבוררת, ופירוד ממושך

בית הדין מתרשם כי יש כאן טענת מאיס עלי באמתלא מבוררת. יחסה של האשה לבעל, כפי שהשתקף בפרוטוקול הדיונים, וכפי שהתרשמנו אף אנו, ביחסה המזלזל של האשה לבעל, כאשר במהלך כל שנות הנישואין סבל הבעל רבות מהתנהגותה של האשה (ראה פרוטוקול הדיון מיום י' באדר ב' תשע"ה (01/03/2015)). הגם שכיום האשה תובעת שלום-בית, ואינה תובעת ממון, וייתכן שאכן רצונה ב"שלום-בית" (בהתאם להגדרות שיוגדרו והוגדרו על ידה). בית הדין מתרשם שתפיסת עולמה לשלום עם הבעל, מבוססת על היותו נשלט על ידה ומבוזה, הן על ידה והן ע"י משפחתה, תוך התעללות רגשית ואלימות נפשית, הגרועה לעיתים מאלימות פיזית, תוך ניצול של תמימותו.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

האשה לא בוחלת בכל אמצעי כדי לנסות ולשבש את רצון הבעל בגירושין ואת ההליך המשפטי התלוי ועומד בעינינו. בין השאר היא מופיעה בדירתו הפרטית, מלווה אותו ברחוב כשהוא הולך למסור שעור בבית כנסת, והכול כדי להמשיך ולמוטט את הבעל נפשית, תוך התנהגות מבזה ומבוזה.

בית הדין מתרשם שהבעל נמצא כעת בהתמוטטות רגשית ונפשית מכל מהלכיה של האשה, הן במשך שנות הנישואין, והן ממהלכיה במהלך שנות הפרוד. בפרט מהעובדה שכעת היא אוחזת בו בכוח המשפט, ולא נותנת לו לפתוח חיים חדשים. חוששים אנו כי התמשכות ההליכים ואי סדור גט לאלתר, יביא את הבעל למצבים נפשיים בלתי הפיכים. האשה אף טרחה להמציא לבית הדין מכתבים החושפים את מצבו הנפשי הקשה (לא נפרט מפני שהדבר היה שלא לפרוטוקול ובלא נוכחות הבעל), אך דווקא מכתבים אלו תומכים בדעתנו כי האשה חייבת לקבל את הגט ולאלתר, ובמידה ותסרב לקבל, יש לכופה בכל האמצעים הנדרשים, מאחר והדבר גובל בפיקוח נפש!

הוסף לכך פירוד של שלוש שנים, בהם הצדדים אינם חיים תחת קורת גג אחת. בית הדין הסביר לאשה במהלך הדיון שהתקיים ביום י"ח בטבת תשע"ז (16/01/2017), וכפי שנכתב בהחלטת בית הדין, כי הגירושין הם גם טובתה.

האשה נתלית באילנות גדולים, ולטענתה "גדולי הדור" אמרו לה לסרב לקבל גט ולהילחם על שלום-בית. איננו יודעים מי הם גדולי הדור שמאחריהם מסתתרת האשה, האם הם פרי דמיון אם לאו, אנו מסופקים אם האשה, המסרבת לנקוב בשמותם, יודעת מי הם. דבר אחד ברור – היועצים למיניהם, קטנים עם גדולים, לא שמעו ולא ראו את הבעל, ואף לא ראו את יחסה המזלזל של האשה לבעל, לא ראו את לבו שותת הדם, כאשר האשה מתעללת ומעגנת אותו, כפי שאכן התעללה בו במשך שנות הנישואין ובשנות הפרוד!

הרצון לשלום-בית, בנוסח האשה, הם בבחינת: דברי חלומות, לא מעלין ולא מורידין, ובית הדין לא ייתן ידו להמשיך את רצונה של האשה להתעלל בבעל.

הואיל והאשה מסרבת לקבל את גיטה מיד בעלה, יש להטיל על האשה צוי הגבלה בהתאם לחוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין) התשנ"ה 1995, ולהטיל עליה את צוי ההגבלה האמורים בסעי' 2א(1), (2), (3), (5), (6).

לאור האמור, בית הדין מטיל על האשה את ההגבלות כדלהלן, וזאת עד לקבלת הגט בפועל:

- (1) לצאת מן הארץ;
- (2) לקבל דרכון ישראלי או תעודת מעבר לפי חוק הדרכונים, תשי"ב-1952, להחזיק בהם או להאריך את תוקפם, ובלבד שיהיו תקפים לצורך שיבה לישראל;
- (3) לקבל, להחזיק או לחדש רשיון נהיגה;
- (5) לעסוק במקצוע שהעיסוק בו מוסדר על פי דין או להפעיל עסק הטעון רישוי או היתר על פי דין;
- (6) לפתוח או להחזיק חשבון בנק או למשוך שיקים מחשבון בנק בדרך של קביעה כי הוא לקוח מוגבל מיוחד, כמשמעותו בחוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981;

במידה ולאחר שלושה חודשים מיום מתן צוי הגבלה הנ"ל וכניסתם לפועל, תעמוד האשה בסרובה לקבל את הגט, ידון בית הדין להטיל על האשה צוי הגבלה בהתאם לסעי' 3 לחוק הנ"ל, דהיינו מאסר.

בהתאם לסעי' 1(ג) לחוק הנ"ל, הרי שהטלת צוי הגבלה על האשה, טעונים אישור של נשיא בית הדין הרבני הגדול.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בית הדין מעביר החלטה זו למזכירות בית הדין הרבני הגדול, על מנת שתפעל לזמן את האשה לכבוד נשיא בית הדין הרבני הגדול הגאון הרב יצחק יוסף שליט"א, בהתאם לסעי' 1(ג) לחוק הנ"ל.

מזכירות בית הדין הגדול תעביר להרכב דנן את החלטת כבוד נשיא בית הדין הרבני הגדול הגאון הרב יצחק יוסף שליט"א, ובמידה ויאשר, הרי שתינתן החלטה אופרכיבית לביצוע צוי ההגבלה הנ"ל.

כמו כן בתוקף סמכותינו לפי סעי' קו(2) לתקנות הדיון, ומתוך חשש לעיגון, כאשר האשה עלולה לעזוב את גבולות הארץ והבעל יעוגן, בית הדין מוציא בזאת כנגד האשה, עיכוב יציאה מהארץ, זמני למשך שנה מהיום.

ניתן ביום כ"ב באדר התשע"ז (20/03/2017).

הרב משה בצרי

הרב יצחק הדאיה

הרב צבי בן יעקב – אב"ד